

מ"ת 44560/01/17 - מדינת ישראל נגד מאיר אהרון

בית משפט השלום בראשון לציון

מ"ת 44560-01-17 מדינת ישראל נ' אהרון(עציר)

בפני	כבוד השופט אייל כהן
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיב	מאיר אהרון (עציר)

החלטה

בפניי בקשה למעצר עד תום ההליכים.

תמצית כתב האישום ובקשת המעצר

נגד המשיב הוגש כתב אישום האוחז 22 אישומים. עניינם של 21 מהם, בעבירות סחר בסם מסוכן, מכח סעיפים 13+19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973. עניינו של האישום האחרון בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית וכן בהחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית- עבירות מכח סעיפים 7(א)+7(ג) וכן 10, בהתאמה, לפקודה הנ"ל.

על פי הנטען במבוא לכתב האישום, במועדים הרלבנטיים החזיק המשיב בטלפון נייד, אשר יועד לצורך יצירת קשר עם רוכשי סם, לשם תיאום עסקאות מכר סמים. עוד נטען כי רכישות הסם בוצעו מבית זוגתו של המשיב, שם התגורר, בפתח תקווה.

עניינם של 21 אישומי הסחר, במכירת סמים מסוג מריחואנה, חשיש וגראס, ל- 21 קונים שונים, משך תקופה כוללת המגעת כדי שלוש שנים, עד ראשית ינואר 2017 (ראו למשל אישומים 12 ו-18). ברבים מן האישומים מיוחסת מכירה על פני תקופות שונות, שבין חודשים ספורים ועד שנה ואף שנתיים. המדובר במכירת סמים במאות מקרים, ולמצער, גם לפי ספירה מקילה ביותר- בעשרות רבות מאד של מקרים, בתדירות משתנה (כמויות העסקאות שבכתב האישום מוערכות). כמויות הסמים שנמכרו היו דרך כלל בסדרי גודל של גרמים בודדים בכל מכירה, ובתמורה לסכומים בסדרי גודל של מאות שקלים למכירה ועד כ- 2000 ₪.

עניינו של אישום 22 בכך שביום 27.12.16 החזיק המשיב בסם מסוכן חשיש, במשקל מצטבר כדי 300 גרם נטו לערך, בסם מסוכן מסוג מדמ"א, במשקל 1.522 גרם נטו וכן בכלים להכנת סם, כניירות גלגול ועוד. הסמים הוחזקו

כאמור במקומות שונים ברכבו של המשיב וכן בבית הוריו שבראשון לציון.

בבקשת המעצר הפנתה המבקשת, בין היתר, לכך כי עתרה היא להכרזת המשיב כסוחר סמים ולחילוט סך 66,600 ₪ שנתפסו. עוד ציינה כי המשיב נעדר עבר פלילי אך אין בכך, לשיטתה, כדי להקהות ממסוכנותו.

קורות ההליך וטיעוני הצדדים

לאחר הסכמת ב"כ המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, נעתרתי לבקשתו והוריתי על קבלת תסקיר.

מן התסקיר הראשון, מיום 14.2.17, עלה כי המשיב עבד כסוכן מכירות בתשע השנים האחרונות, כי מזה חמש שנים מצוי הוא בזוגיות וכי זוגתו בהריון. המשיב טען כי הוא סובל מפוסט טראומה עקב שירותו הצבאי, אך לא הוצגו בפני שירות המבחן (או בית המשפט) אסמכתאות בעניין זה. המשיב ציין כי הוא אינו סובל ממצוקה כלכלית. עוד טען כי מזה עשר שנים צורך הוא סמים, תוך פיתוח תלות ובתדירות גבוהה, אך התקשה להצביע כיצד השימוש הנטען התיישב עם יכולתו לתפקד ולנהל אורח חיים חיובי.

השירות התרשם כי מדובר במי אשר גדל בקרב משפחה שומרת חוק, תוך יציבות תעסוקתית וזוגית ועם זאת נקט בעמדה מצמצמת ומטשטשת באשר למיוחס לו. המשיב, המקיים "קשרים שוליים עמוקים ורחבים בתחום הסמים", נקט בעמדה מגמתית למול השירות, בצינו כי שימוש בסם על רקע מצב רגשי אך מבלי שפנה אי פעם לקבלת סיוע. צוין כי המשיב התנהל בהסתרה מול קרוביו, כאשר מחויבותו כלפיהם לא היוותה גורם מרתיע עבורו. משכך הוערך כי קיים סיכון להמשך התנהלות שולית. עם זאת, מעצרו היווה גורם מרתיע והוא הביע נכונות לטיפול. השירות העריך כי בשל העדר תובנה מספקת, המשיב אינו מתאים לשחרור ממעצר לקהילה טיפולית סגורה. הורי המשיב נבחנו כמפקחים מוצעים, אך נמצא כי אין די בפיקוחם, שכן סמים נמצאו בביתם ולא עלה בידם להניא את המשיב משימוש בסם, אשר היה ידוע להם. בסיפא התסקיר צוין כי הסיכון הקיים אינו קשור ישירות רק לשימוש בסם לצריכה עצמית. לאור האמור נמנע השירות מלהמליץ על שחרור ממעצר.

בישיבת יום 15.2.17 עתר הסניגור לקבלת תסקיר משלים, על מנת לנסות ולהציג חלופה אחרת, לרבות בחינת אפשרות מעצר באיזוק אלקטרוני וגמילה. על אף התנגדות המבקשת לכך, נעתרתי לבקשה, בהדגישי כי לאור העדר עבר פלילי אני מורה כן לפנים משורת הדין, מבלי שיהא בכך כדי לטעת מסמרות כלשהן בלב המשיב.

בתסקיר שני, מיום 27.2.17, ציין שירות המבחן כי פגש בשנית באם המשיב ובדודותיו אשר הוצגו כמפקחות מוצעות. השירות העריך כי על אף שאלה מתקשות בזיהוי גורמי הסיכון במצבו, הרי בצירוף פיקוחן יחד עם מעצר בתנאי איזוק ניתן להורות על מעצרו בפיקוח כאמור, תוך שילוב בטיפול ייעודי אגב הטלת צו פיקוח מעצרים.

בישיבת יום 28.2.17 טענו הצדדים באריכות וכן נחקרו המפקחים המוצעים. בתום הדיון, ציינתי בהחלטתי כי לכאורה דינו של המשיב להיעצר עד לתום ההליכים. עם זאת, סברתי כי קיימת סתירה באשר לאופק השיקומי הנטען. בתסקיר

הראשון צוין כי אין המשיב מתאים לשחרור לקהילה טיפולית, בעוד בשני צוין בקצרה כי קיימת אפשרות טיפול-במשתמע- שלא בקהילה סגורה. לאור האמור מצאתי לנכון לקבל הבהרות באשר לטיב הטיפול, למידת נכונותו של המשיב להשתלב בו, לשאלה כיצד, אם בכלל, ניתן לקיימו בד בבד עם מעצר בתנאי איזוק ולהיתכנות טיפול בקהילה סגורה. משכך הוריתי על תסקיר משלים, תוך שאני שב ומדגיש כי אין בכך כדי לקבוע מסמרות באשר להחלטתי הסופית בהליך זה.

בתסקיר שלישי, מיום 7.3.17, שב שירות המבחן וציין כי קיים פער בין טענת המשיב לשימוש תדיר בסמים, לבין טענתו לפיה קיים אורח חיים יציב. צוין כי המשיב סבור כי הוא אינו מכור לסמים ועל כן אינו זקוק לטיפול אינטנסיבי בקהילה סגורה, אלא די לשיטתו בטיפול אמבולטורי.

השירות שב וציין כי מעורבותו השולית של המשיב אינה נעוצה רק בשימוש בסם וכי התנהלותו למולם מגמתית ומטרתה להעצים שימוש נטען זה, על מנת להסיט את השיח מהתנהלותו הבעייתית. כמו כן העריך כי המשיב עדיין נעדר תובנה מספקת באשר למחירים אותם שילם ובשל כך אינו מתאים להשתלבות בקהילה סגורה, הדורשת גיוס כוחות משמעותיים. על אף האמור, שב השירות על הערכתו כי מעצר באיזוק תוך שילוב בטיפול אמבולטורי, ביחידה להתמכרויות תוך מעורבות השירות - די בו.

בישיבת יום 8.3.17 שבו הצדדים וטענו בפני. הסניגור המלומד, שב וטען כל הניתן עבור המשיב, תוך הפנייה לפסיקה, אליה אתייחס להלן. להלן תמצית טיעוניו, מושא כלל הדיונים.

ככלל, סבור הסניגור כי על אף שעל פי הפסיקה דינו של סוחר סמים להיעצר עד תום ההליכים, בא המקרה דנן בקרב החריגים לברירת-מחדל זו.

לשיטתו, מדובר במי שלכאורה מכר סמים לאנשים המוכרים לו, מעולם לא פנה לאיש בהצעה לרכוש סם ולעיתים עישן יחד לקוחותיו, שלא בתמורה. כן ציין כי הקונים הם "נורמטיביים" וביניהם אורטופד ורואה חשבון, כמו גם מי שלכאורה אמור היה לקבל אישור רפואי לשימוש בקנאביס. נטען כי המשיב לא פעל לשם עשיית רווח אלא מכר את הסמים במחיר עלות, כמו גם עבד ברצף 9 שנים והרוויח משכורת חודשית נאה - כעשרים אלף ₪ ברוטו. המשיב החל בשימוש בסם בשל חוויות קשות מן השירות הצבאי והוא מנהל כאמור זוגיות מזה חמש שנים ובדרכו להיות אב. יש להוסיף לו יד לעזר, לאחר שתתקבל למדינה.

הסניגור הוסיף וציין כי המשיב קיים למעשה "שתי מערכות חיים מקבילות" וכי העובדה ששמר על אורח חיים נורמטיבי מלמדת גם היא כי ניתן ליתן בו אמון, בשים לב כי האמון אינו חייב להיות מושלם. לשיטתו, אין מדובר במי ש"מעורה" בעולם הסמים ו"נטוע" בו.

עוד נטען, כי על אף העדר מחלוקת על קיום ראיות לכאורה, אין להתייחס אל המשיב כאל מי שמכר סמים מאות

ב"כ המשיב הוסיף וציין כי גם נאשמים בעלי עבר פלילי לא נעצרו בהכרח עד תום ההליכים ודי במפקחים המוצעים, באיזוק ובהפקדה גבוהה כדי לאיין את מסוכנות המשיב.

ב"כ המבקשת, מנגד, שבה וחזרה על עמדתה, תוך התנגדות נחרצת לטיעוני הסניגור בדבר אספקת סם לחברים. התובעת הדגישה כי על פי הראיות מדובר במי אשר מכר סמים, גם לאנשים שאינם מכריו ותוך שימוש בטלפון "מבצעי" לשם כך. התובעת עמדה על חומרת העולה מכתב האישום, בהפנותה אל אורח חייו הכפול של המשיב כאל נסיבה מחמירה המלמדת על מסוכנות, שלא כטיעונו ההפוך של הסניגור. כן הצביעה על פרק הזמן הארוך במהלכו בוצעו העבירות, כמו גם כמותן. עוד ציינה את חולשת המפקחים לטעמה וכי "אין גמילה פיזית מחשיש וקנבוס".

הצדדים הציגו פסיקה, איש לשיטתו, אליה אתייחס כאמור, להלן. לבקשת הסניגור, ביטלתי את הדיון שנקבע לשם שימוע החלטתי, תוך הסתפקות בפרסומה במערכת "נט המשפט".

דין והכרעה

בצד קיומן של ראיות לכאורה ובאין חולק על עילת המעצר הסטטוטורית, חובה על בית המשפט לבחון האם ניתן לאיין את מסוכנותו של הנאשם שבפניו, בחלופת מעצר. תנאי מקדמי לשחרור הוא מתן אמון בנאשם.

הלכה היא כי ככלל, כאשר עסקינן בעבירות סחר-סם, דין הנאשם להיעצר עד לתום ההליכים, בעוד החריג הוא שחרור לחלופת מעצר (ראו למשל: בש"פ 3239/09 **בוטרשוילי נ' מדינת ישראל**, מיום 22.4.09).

זאת ועוד, בהתאם להוראת סעיף 22ב(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, לא יוטל מעצר בפיקוח אלקטרוני בעבירות אלה, אלא אם כן שוכנע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, ובכלל זה היותו של הנאשם קטין, ניתן להסתפק במעצר באיזוק, כאמור.

הדרישה ל"טעמים מיוחדים" פורשה בפסיקה כגיל צעיר, העדר עבר פלילי, תסקיר חיובי, שיקולי שיקום, משך המעצר, טיב העבירה ונסיבות ביצועה ועוד (ראו למשל- בש"פ 8155/15 **קלר נ' מדינת ישראל**, מיום 9.12.15).

המלצת שירות המבחן וקיומם של מפקחים ראויים אינם באים בגדר "טעמים מיוחדים", שכן מדובר בנתוני בסיס המאפשרים את אימוץ הפיקוח האלקטרוני בכל מקרה, ולא דווקא בעבירות המחייבות קיומם של "טעמים מיוחדים" (בש"פ 2472/16 **זיתוני נ' מדינת ישראל**, מיום 3.4.16).

על רקע ברירת המחדל אותה קובע הדין, יש לבחון האם בא המשיב שבפניי במסגרת החריגים לכלל לפיו דינו להיעצר.

ראשית דבר, ראוי להדגיש כי ההגנה הסכימה לקיומן של ראיות לכאורה. הסניגור העלה טיעונים שונים שאינם מתיישבים עם הסכמה זו. בכלל אלה: כי אין להתייחס למשיב כאל מי אשר מכר סמים כמצוין בכתב האישום, כי לא השתמש ב"טלפון מבצעי", מכר לחברים במחיר עלות ועוד. לאחר האמור ובמענה לשאלתי שב הסניגור והבהיר כי מסכים הוא לקיום ראיות לכאורה. משכך, ובהינתן כי ממילא בית המשפט לא נחשף לחומר הראיות, האמור בכתב האישום הוא המסד העובדתי-לכאורי עליו אני נסמך. אין לגרוע ממנו כשם שאין להוסיף עליו.

אכן, כתב האישום עוסק בכמויות עסקאות שאינן ברורות ועם זאת, בחינת האמור והמפורט בו, מעלה - גם בהנחה המקילה ביותר עם המשיב - כי בוצעו למצער עשרות רבות של עסקאות- למצער כמאתיים לערך. אף לו הנחתי כי המדובר היה בכ- 150, עדיין המדובר בכמות לא מבוטלת ובשים לב לכך כי אפשר, על פי נוסח האישומים, כי עסקינן בכמות גדולה יותר באופן משמעותי.

למשיב אין עבר פלילי. נטען מפיו כי צורך הוא סמים משך כעשור וכי מבקש הוא להיגמל.

בפן העקרוני, הדעת נותנת כי אין ליתן משקל מכריע לטענת התמכרות, כאשר עסקינן במי המואשם בעבירות כגון סחר- סם או ייבוא סם, בשונה ממי המכור לסמים, מואשם בהחזקתם בלבד וקיימת בעניינו פרוגנוזה טובה לגמילה. ייתכנו כמובן מקרי-בינים על פני המנעד, ואולם ככל שקרבים אנו למקרה הראשון, יפחת משקל סוגיית ההתמכרות, והכל כמובן מבלי לגרוע מכלל הנתונים הרלבנטיים במקרה נתון.

בענייננו, לא הובאה כל ראיה- זולת דברי המשיב- בדבר עצם צריכתו סמים, כמו גם באשר לעצמתה של התמכרות והשפעתה עליו. אף לא נטען, וממילא לא הוכח, כי המשיב נקט בצעד כלשהו כדי להיגמל מסם. טענתו בדבר קיומה של פוסט-טראומה לא גובתה בכל תיעוד או ראיה שהוצגה בפניי או בפני שירות המבחן. משכך, גם אם אצא מהנחה לפיה המשיב אכן צרך סמים במידה כזו או אחרת, וכי חווה חוויות קשות בצבא, הרי לא הונחה כל תשתית לביסוס קשר בין האמור לבין צריכת סם וקל וחומר שלא באשר למכירת סם.

יתרה מכך. שירות המבחן העריך כי הסיכון הנשקף מן המשיב אינו קשור רק ישירות בצריכת הסם, בציינו כי הוא בעל קשרים שוליים עמוקים בתחום הסמים. הערכה זו מתיישבת עם השכל הישר, בהינתן המיוחס למשיב בכתב האישום. עוד צוין כי המשיב התנהל בהסתרה למול קרוביו, תוך טשטוש ומגמתיות למול שירות המבחן. המשיב הסכים לגמילה אמבולטורית בלבד (בניגוד לטענה בדבר נכונותו לטיפול בקהילה סגורה, צוין בתסקיר האחרון כי המשיב סבור כי אין הוא נדרש לכך. ממילא אין הוא מתאים לטיפול זה).

לאור האמור, בשים לב לחומרת המיוחס למשיב, אני מוצא כי אין ליתן לטענת ההתמכרות משקל מכריע וכי ממילא אין בהתמודדות עמה, כשלעצמה, כדי לאיין מסוכנות הנשקפת מסוחר סמים, אשר עשה כן לכאורה משך תקופה ארוכה, למען בצע כסף.

התקשיתי לרדת לטיבה של טענת הסניגור בדבר אורח חיים כפול כנסיבה לקולא. אף אם אדחה את טענת התביעה לפיה המדובר בנסיבה מחמירה - טענה שהיגיון רב בצידה, ספק בעיניי אם הדבר מלמד על מסוכנות מופחתת. דווקא לאור העדר ביסוס קשר בין התמכרות נטענת למכירת סמים, הרי יציבות כלכלית מחזקת את הסבירות כי המשיב הפך את מכירת הסמים כאמצעי נוסף לעשיית רווח, בצד עבודה חוקית.

בשים לב למשך התקופה, כמות הקונים וכמות העסקאות, ספק אם היה מקום ליתן משקל ממשי לטענות בדבר מכירה לחברים בלבד וכיוצ"ב, אף לו בוססו. ככל שאכן קוני הסם היו "נורמטיביים", כטענת הסניגור, איני סבור כי יש בדבר כדי ללמד על מסוכנות מופחתת מפני המשיב.

בנוסף לכל האמור, יש לזכור כי אין באיזוק, כשלעצמו, כדי למנוע עבירות סחר סם.

מעצר בתנאי איזוק אפשר ויהא יעיל, בנסיבות כגון איון מסוכנות ספציפית כלפי מתלוננת בעבירות אלימות, או איון מסוים של מסוכנות בעבירות רכוש. לעיתים יעשה שימוש בכלי זה על מנת לעבות חלופת מעצר, כאשר טיב המפקחים המוצעים אינו מניח את הדעת באופן מיטבי, בעת בה סבור בית המשפט כי אין להותיר את הנאשם במעצר מאחרי סורג ובריח. ברי כי אין בו כדי למנוע עבירות סחר סם וזאת מבלי להתעלם מכך כי במקרים מסוימים נעשה שימוש בכלי זה, אף בעבירות סחר.

עוד אציין, כי מסקנתו הסופית שירות המבחן אינה מתיישבת לטעמי עם מסוכנות המשיב. ברי כי האמור בתסקיר מהווה המלצה בלבד וכי השיקולים המנחים את שירות המבחן בהמלצתו אינם חופפים לשיקולים שעל בית המשפט לשקול לצורך החלטתו בבקשה למעצר עד תום ההליכים (בש"פ 4120/11 **דדוש נ' מדינת ישראל**, מיום 6.6.11).

המלצת השירות בנסיבות ממוקדת במשיב ובגמילתו. על אף שהוריתי כאמור על קבלת תסקיר שלישי במספר, לא ניתן מענה לשאלותי דלעיל, כגון באשר ליכולת לקיים טיפול בד בבד עם מעצר בתנאי איזוק. ממילא לא הובהר מדוע, על אף כל שציין השירות באשר למשיב והתנהלותו, נאות הוא להסתפק בהצעה לטיפול אמבולטורי. אם אין המשיב מתאים לקהילה סגורה, או מסרב הוא לה, ספק אם די בטיפול אמבולטורי. ככל שכלל אין הוא נזקק לטיפול- אין לשלחו לכזה, אך כדי לעבות באופן זה חלופה מוצעת.

בהתייחס להערה אחרונה זו לעניין שירות המבחן, אבהיר כי לא בעטיה אני נמנע מלהורות על שחרורו של המשיב, שכן אף לו הייתה תוחלת משמעותית לטיפול גמילה, לא היה בה לטעמי, בנסיבות העניין, כדי להטות את הכף לעבר שחרור.

באשר להעדרו של עבר פלילי - משקלו פוחת למול המיוחס למשיב, בהינתן משך התקופה, כמות קוני הסם, כמות העסקאות והחזקת סמים נוספים, לרבות מדמ"א. החזקת המשיב גם בסם אחרון זה מלמדת אף היא על מסוכנותו ומעורבותו בעולם הסמים.

לאור כל האמור, לא מצאתי כי התקיימו במשיב "טעמים מיוחדים" המצדיקים את מעצרו בתנאי איזוק, בשים לב לחומרת המיוחס לו והעדר נפקות ממשית להליך גמילה, שספק אם קיים צורך בו. אין באיזוק המוצע כדי להקהות את מסוכנותו.

המשיב לא צלח את המשוכה הראשונה, של מתן אמון בו. מסקנתי היא כי מסוכנותו של המשיב רבה. לא אוכל ליתן בו את אותה מידת אמון הנדרשת על מנת להורות על מעצרו בתנאי איזוק, בפיקוח מפקחים. אף איני סבור כי יש בהפקדה גבוהה או באיסור-שימוש בטלפון, כדי לשנות ממסקנתי.

עיינתי היטב בפסיקה לא מועטה שהוצגה ע"י הסניגור, ולא מצאתי כי יש בה כדי לגרוע ממסקנתי.

אין מקרה אחד דומה למשנהו ו"כל נתון נוסף המונח על כפות המאזניים ושקילה מחדש עשויים להטות את כפות המאזניים לכאן או לכאן, למעצר או שחרור" (כב' השופטת נאור, כתוארה אז, בבש"פ 7686/03 **רפיב נ' מדינת ישראל**, פד"י נז(6), 753, 763).

לא הוצג בפני מקרה הדומה בנסיבותיו לנסיבות דנן. הפסיקה שהוצגה עסקה בחלקה בכמויות סם קטנות יותר, בכמות עבירות קטנה יותר, בתיקים שאין ענינם עבירות סחר ועוד כיוצ"ב נתונים שלא ניתן לגזור מהם גזירה שווה לענייננו. כך למשל, טען הסניגור כי לשיטתו נאשם בעל עבר פלילי אשר יבא סם במשקל רב מסוכן יותר מן המשיב שבפניי. לא ניתן לקבוע כאמור, באשר אין עסקינן בפעילות "בינארית". החשיבות לעולם מצויה במכלול הנתונים הקונקרטיים שבכל מקרה נתון, ובמסקנת בית המשפט בדבר יכולת ראשונית ליתן אמון בנאשם, בשים לב אליה.

אשר על כן ולאור כל המפורט מעלה, אני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים. בהסכמת המשיב ובא כוחו- ולמעשה, לבקשתם - אני עושה כן, שלא בפניו.

ניתנה היום, י"ד אדר תשע"ז, 12 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.